

Prifysgol Cymru
Y Drindod Dewi Sant
University of Wales
Trinity Saint David

Yr Athrofa
Centre for Education
Addysg i Gymru | Education for Wales

**Trawsnewid Addysg,
Trawsnewid Bywydau**

**Transforming Education,
Transforming Lives**

*Trawsnewid Addysg, Trawsnewid Bywydau
Transforming Education, Transforming Lives*

www.uwtsd.ac.uk

LLWYBR TAR

'Egwyddorion Cynllunio'

09.10.23

2-4yp

Partneriaeth Dysgu Proffesiynol Yr Athrofa
Yr Athrofa Professional Learning Partnership

Trawsnewid Addysg Gyda'n Gilydd Transforming Teaching Together

*Man Geni Addysg Uwch yng Nghymru
Where Higher Education Began in Wales*

www.uwtsd.ac.uk

BD: / edrych eto ar
egwyddorion cynllunio a
thrafod cyfleoedd i
reoli'ch cynllunio'n briodol.

Erbyn diwedd y sesiwn, byddwch...

- ystyried templed cynllun gwers wedi'i ddiweddarau
- ystyried meddylfryd 'main' wrth agosáu at gynllunio
- archwilio pa mor bwysig yw bwriadau dysgu.

TASG: Beth mae'r mentoriaid y'n chwilio amdano yn eich cynllun?

1. Eich bod wedi gwneud cysylltiadau clir â'r Pedwar Diben sy'n sail i'ch gwers ac yn gwneud yn glir i'r disgyblion beth yw'r dibenion hynny. Defnyddiwch iaith gyfarwydd, gyson. **I fod yn glir bod y 4 Diben yn nod cynllunio tymor hir ac nid Amcan Dysgu.**

2. Eich bod chi'n defnyddio'r cyswllt rhyngweithiol ac yn dangos y cysylltiadau â'r Safonau Proffesiynol a'r llinynnau.

3. Eich bod yn rhannu eich gwers yn adrannau ac yn rhoi manylion clir am yr hyn sy'n digwydd ym mhob rhan.

4. Eich bod chi'n ystyried MDaPh penodol wrth gynllunio cysylltiadau trawsgwricwlaidd.

5. Cynnwys digon o fanylion yn eich cynllun i ganiatáu ichi 'ymarfer' neu 'ddelweddu' sut bydd y wers yn rhedeg. Dylai athro arall allu dysgu'r wers o'ch cynllun.

Templed cynllunio newydd

Darpar athro:		Dosbarth / Grŵp	
MDPh neu Bwnc:		Dyddiad (sylwer y gall y sesiwn hon fod yn un barhaus):	
Cysylltiadau ystyrlon â'r Cwricwlwm (Datganiadau o'r Hyn sy'n Bwysig, Disgrifiadau dysgu, y cwricwlwm 'blaenorol'...)			
Cysylltiadau ystyrlon ar draws y Cwricwlwm (Cysylltiadau â MDPheu eraill neu'r Fframweithiau seiliau trawsgricwlaidd)			
Targedau Personol (targedau a'r effaith ganlyniadol ar ddysgu – cyfeiriwch at unrhyw dargedau sydd wedi'u nodi yn y dyddlyfr dysgu neu gyfarfod adfyfrio wythnosol a disgrifiwch yr effaith a ddymunir ar ddysgu)			
Bwriad Dysgu 'Dylai hyn ganiabwyntio ar y dysgu gan y disgyblion yn ystod y wers, yn hytrach na'r hyn y byddant yn ei wneud, a dylai fod yn fyr, yn gyraeddadwy ac yn fesuradwy.' (Cuddison, H., a Madaid, A. 2016 t. 196)			
Meini prawf llwyddiant Yr hyn mae angen i'r disgyblion ei ddangos i fodloni'r Bwriad Dysgu yn llwyddiannus.			
Cynllunio ar gyfer camsyniadau: Defnyddiwyd yr adran hon i ragweld gwallau a chamddealltwriaethau disgyblion o'r ymatebion yr ydych yn bwriadu eu rhoi iddynt.			

Rhan 1

- Bwriad y gwers
- Meini Prawf Llwyddiant
- 'Syniadau mawr'
- Cynllunio ar gyfer camsyniadau

DILYNIANT ADDYSGU A DYSGU (Ychwanegwch neu dynnu rhesi isod fel y bo'n briodol)				
Amseru: <i>Rhannwch yr amseru yn grwpiau os yw'n briodol. Gwnewch yn siŵr fod disgyblion yn mynd ati i 'wneud' yn gyflym a bod y cyfnodau pontio'n cael eu hystyried</i>	Rôl yr athro a'r staff cymorth: <i>e.e. cwestiynau allweddol, adalw dysgu blaenorol, modelu ac esboniadau, gwirio dealltwriaeth, defnydd a fwriedir o oedolion ychwanegol</i> <i>Dewis o fodel addysgeol neu o'r 12 egwyddor addysgeol</i>	Y dysgu gan y disgyblion a'r gweithgareddau: <i>Beth fydd y disgyblion yn dysgu ei wneud a pha weithgareddau / adnoddau fydd yn hwyluso hyn?</i> <i>Cyfeiriwch at y ddogfen Dysgu Sylfaen i gael manylion y ddarpariaeth.</i>	Strategaethau Cynhwysol (yn cynnwys gwahaniaethu): <i>Y rhesymau dros sgaffoldio a manylion hynny.</i> <i>Mathau o gynrychiolaeth mewn tasgau.</i>	Gwiriwch beth mae disgyblion yn ei wybod, yn ei ddeall, ac yn gallu ei wneud: <i>Cwestiynau allweddol, mathau o ymarferion adalw, cyfleoedd i hunanasesu ac asesu cymheiriad, cyfleoedd marcio byw, adborth a fwriedir.</i>

Rhan 2

- Prif weithgareddau
- Cyfle i AfL
- Cyfle i holi
- Enghreifftiau o waith

Darpar athro:		Dosbarth / Grŵp	Rhan 1 y Cynllun
<u>MDPh</u> neu Bwnc:		Dyddiad <i>(sylwer y gall y sesiwn hon fod yn un barhaus):</i>	
Cysylltiadau ystyrlon â'r Cwricwlwm (Datganiadau o'r Hyn sy'n Bwysig, Disgrifiadau dysgu, y cwricwlwm 'blaenorol'...)	Defnyddiwch ddolenni i'r Datganiadau o'r Hyn sy'n Bwysig – dangoswch eich bod yn gyfarwydd â nhw		
Cysylltiadau ystyrlon ar draws y Cwricwlwm (Cysylltiadau â <u>MDPhau</u> eraill neu'r <u>Fframweithiau sgiliau trawsgwricwlaidd</u>)	Sut ydych chi wedi cynllunio cysylltiadau trawsgwricwlaidd?		
Targedau Personol (targedau a'r effaith ganlyniadol ar ddysgu – cyfeiriwch at unrhyw dargedau sydd wedi'u nodi yn y dyddlyfr dysgu neu gyfarfod adfyfrio wythnosol a disgrifiwch yr effaith a ddymunir ar ddysgu)			
Eich taith tuag at gyflawni SAC			
Bwriad Dysgu <i>'Dylai hyn ganolbwyntio ar y dysgu gan y disgyblion yn ystod y wers, yn hytrach na'r hyn y byddant yn ei wneud, a dylai fod yn fyr, yn gyraeddadwy ac yn fesuradwy.'</i> (Crichton, H., a Mcdaid, A. 2016 t. 196)			
'Syniadau mawr' y wers: Byddwch yn glir am y bwriadau Dysgu			
Meini prawf llwyddiant <i>Yr hyn mae angen i'r disgyblion ei ddangos i fodloni'r Bwriad Dysgu yn llwyddiannus.</i>			
Sut mae “dysgu llwyddiannus” yn edrych?			
Cynllunio ar gyfer camsyniadau: <i>Defnyddiwch yr adran hon i ragweld gwallau a <u>chamddealltwriaethau</u> disgyblion a'r ymatebion yr ydych yn bwriadu eu rhoi iddynt.</i>			
Rhagweld camsyniadau a'ch strategaeth i ymateb iddynt			

DILYNIANT ADDYSGU A DYSGU
(Ychwanegwch neu dynnu rhesi isod fel y bo'n briodol)

Rhan 2 y Cynllun

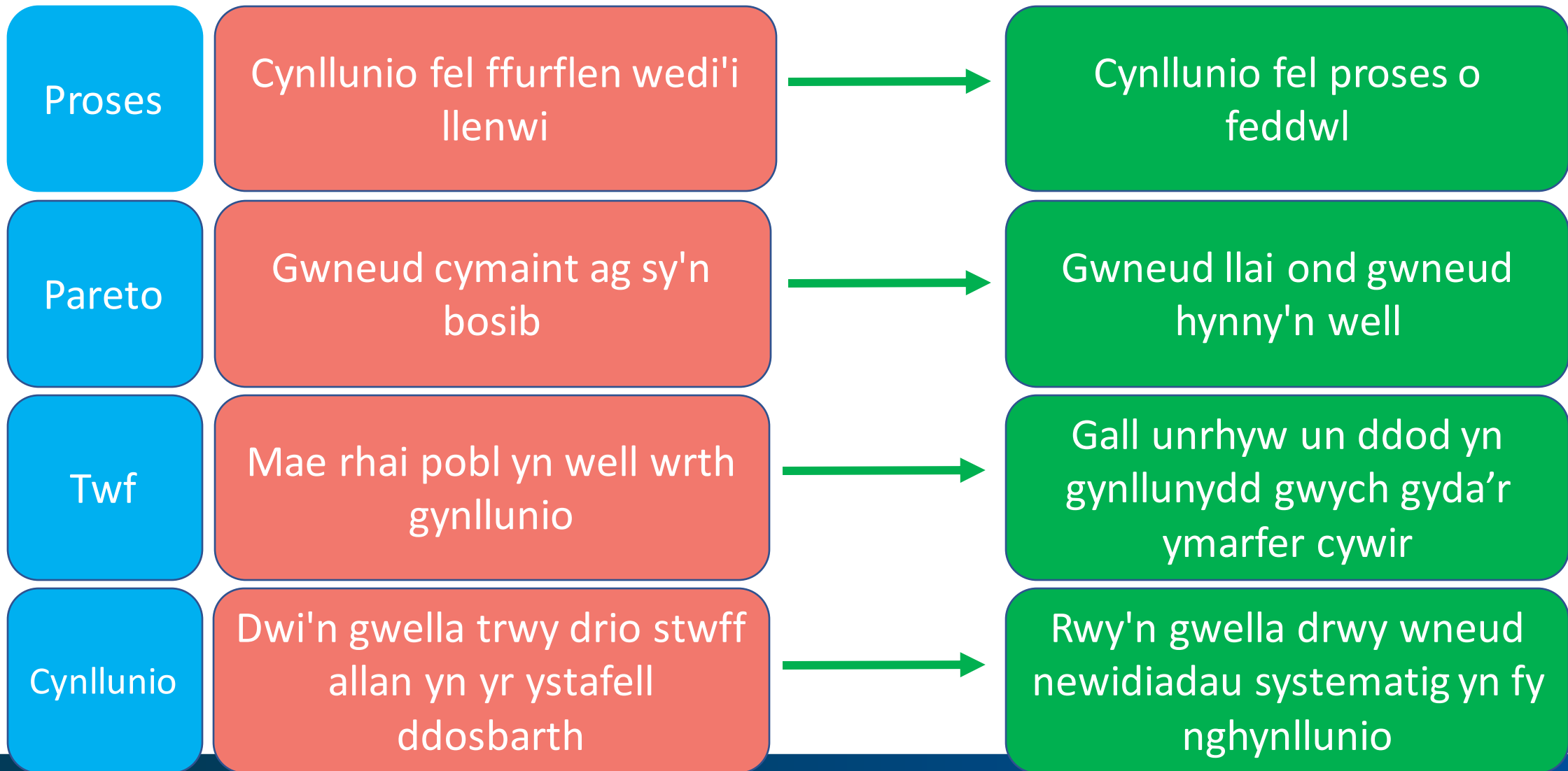
Amseru: <i>Rhannwch yr amseru yn grwpiau os yw'n briodol. Gwnewch yn siŵr fod disgyblion yn mynd ati i 'wneud' yn gyflym a bod y cyfnodau pontio'n cael eu hystyried</i>	Rôl yr athro a'r staff cymorth: <i>e.e. cwestiynau allweddol, adalw dysgu blaenorol, modelu ac esboniadau, gwirio dealltwriaeth, defnydd a fwriedir o oedolion ychwanegol</i> <i>Dewis o fodel ~~addysgegol~~ neu o'r 12 egwyddor ~~addysgegol~~</i>	Y dysgu gan y disgyblion a'r gweithgareddau: <i>Beth fydd y disgyblion yn dysgu ei wneud a pha weithgareddau / adnoddau fydd yn hwyluso hyn?</i> <i>Cyfeiriwch at y ddogfen Dysgu Sylfaen i gael manylion y ddarpariaeth.</i>	Strategaethau Cynhwysol (yn cynnwys gwahaniaethu): <i>Y rhesymau dros ~~saaffaldio~~ a manylion hynny.</i> <i>Mathau o gynrychiolaeth mewn tasgau.</i>	Gwiriwch beth mae disgyblion yn ei wybod, yn ei ddeall, ac yn gallu ei wneud: <i>Cwestiynau allweddol, mathau o ymarferion adalw, cyfleoedd i hunanasesu ac asesu cymheiriaid, cyfleoedd marcio byw, adborth a fwriedir.</i>
Cyflymder y wers	Egwyddorion Addysgeg Nodwch yn glir beth fydd yn digwydd yn y wers. Byddwch yn benodol am enghreifftiau neu syniadau.	Theori Llwyth Gwybyddol Meddyliwch am wahanol rannau o'r wers. Dylech gynnwys eich holl dasgau a grwpiau – ychwanegwch fwy o resi os oes angen. Ceisiwch beidio â chynnwys gormod o wybodaeth.	Ystyried pob agwedd - Gwahaniaethu. Cwricwlwm Gwrth-Hiliol. Cynnwys yr holl ddisgyblion.	Ystyriwch sut y gallwch chi ryng-gipio cyfleoedd ar gyfer AfL, marcio, adfer gwybodaeth trwy gydol tasgau'r wers.

Gall cynllunio gymryd llawer o amser

Oes yna gyfle i reoli eich cynllunio a
chyflogi meddylfryd mwy 'main' i'r dasg
bwysig iawn yma?

'Y 4 meddylfryd main' - Mccrea,P (2015)

Lle ydych chi'n gwneud y newidiadau sylfaenol? (McCrea, P. 2015)

Amgylchedd
Oer

Amgylchedd
poeth

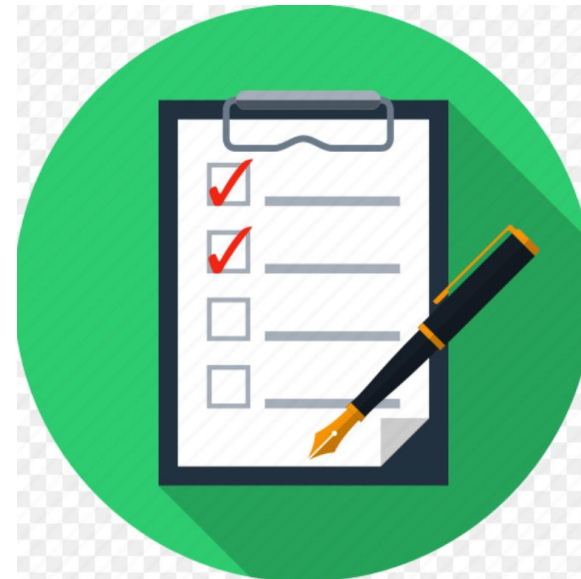
- Cynllunio
- Amser i ystyried eich opsiynau
- Rhagweld eu canlyniadau
- Gwneud penderfyniadau ystyriol

- Yr ystafell ddosbarth
- Cannoedd o benderfyniadau'n gyflym
- Ymatebion awtomatig
- Ychydig iawn o drafod

TASG:

Pa gwestiynau ydw i'n gofyn i mi fy hun pan fyddaf yn cynllunio?

Pa mor gyson a bwriadol yw fy strategaeth?

Ydych chi byth yn syrthio mewn i'r sefyllfa yma?

Rydych yn canolbwyntio
gormod ar weithgaredd
yr hoffech ei gwblhau a
cheisio ffurfio bwriad
gwers o'i amgylch

**Arwain at 'gadw
myfyrwyr yn brysur'**

Rydych yn canolbwyntio
gormod ar roi sylw i'r gwaith
ac nid ydych yn ystyried
anghenion eich myfyrwyr

**Arwain at 'fynd drwy'r
cwricwlwm'**

Rydyn ni'n dysgu orau pan fyddwn ni'n:

1. Gwybod beth rydyn ni'n mynd i fod yn ei ddysgu
2. Beth mae llwyddiant yn edrych fel
3. Deall beth rydyn ni'n mynd i wneud er mwyn fod yn llwyddiannus

"Effective teachers start with a standard, break the learning that standard requires into lesson-sized chunks, and then phrase these chunks so that students will be able to understand them." (Hattie, 2017, p.14)

Ystyried – Canlyniadau dysgu, bwriadau, amcanion. Oes wir ots beth rydyn ni'n eu galw?

Mae gwahaniaeth bach ond pwysig yn y terminoleg:

Amcanion

Dysgu

Beth fydd y
myfyrwyr yn ei
wneud?

Bwriad y

gwers

Beth fydd y
myfyrwyr yn ei
ddysgu?

Amcanion y

gwersi

Datganiad penodol
o beth fydd **nod y**
wers.

Fel y mae eich cynllun gwers yn awgrymu:

Bwriad Dysgu

'Dylai hyn ganolbwyntio ar y dysgu gan y disgyblion yn ystod y wers, yn hytrach na'r hyn y byddant yn ei wneud, a dylai fod yn fyr, yn gyraeddadwy ac yn fesuradwy' (Crichton, H., & Mcdaid, A. 2016 p.196)

**Canolbwyntio ar
'ddysgu' y disgyblion
yn hytrach na'r hyn y
byddant yn 'gwneud'**

**Cadwch eich bwriadau
-bwr
-cyraeddadwy
-mesuradwy**

**Tasg –
gwrandewch ar
John Hattie yn
trafod Bwriad
Dysgu a Meini
Prawf Llwyddiant.**

**Beth yn eich barn
chi yw'r pwyntiau
pwysig o'r darn
yma?**

Meddylwch am ddefnyddio cwestiynau nad ydynt yn newidynnau.

O ble mae'ch dysgwyr chi'n dechrau?

Beth yw'r cysylltiadau gwybodaeth blaenorol?

Lle wyt ti eisiau iddyn nhw gyrraedd?

Beth yw eich targed/nodau?

Sut fyddwch chi'n gwybod pan fyddan nhw yno?

Sut fyddwch chi'n asesu?

Sut allwch chi eu helpu nhw i gyrraedd y nod orau?

Pa dasg fyddwch chi'n ei defnyddio?

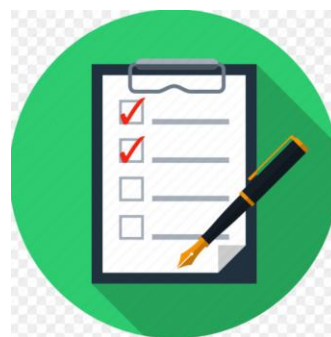
Sut mae angori meddwl?

'The more connected a fact becomes,
the more it makes sense'

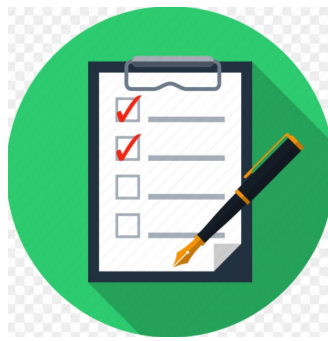
Mccrea, P. 2015 p.39

Sut allwn ni helpu
ein disgyblion i
gysylltu eu
ffeithiau?

TASG:
Meddylwch am atebion
posib i'r cwestiwn hwn.

Sut allwn ni helpu ein disgyblion i gysylltu ffeithiau?

Ei wneud
yn
gofiadwy

Defnyddio
gwybodaeth flaenorol
y disgyblion i'w helpu
i ddeall a chysylltu'r
ffaith

Cysylltu ffeithiau newydd â
chyd-destunau dilys bywyd
go iawn – rhywbeth sy'n
bwysig iddyn nhw

Cysylltwch ffeithiau
newydd â phynciau
mae gan y disgyblion
ddiddordeb yn

Newid y cyd-destun
fel y gall disgyblion
ddefnyddio'u sgiliau
datrys problemau -
ymarfer bwriadol

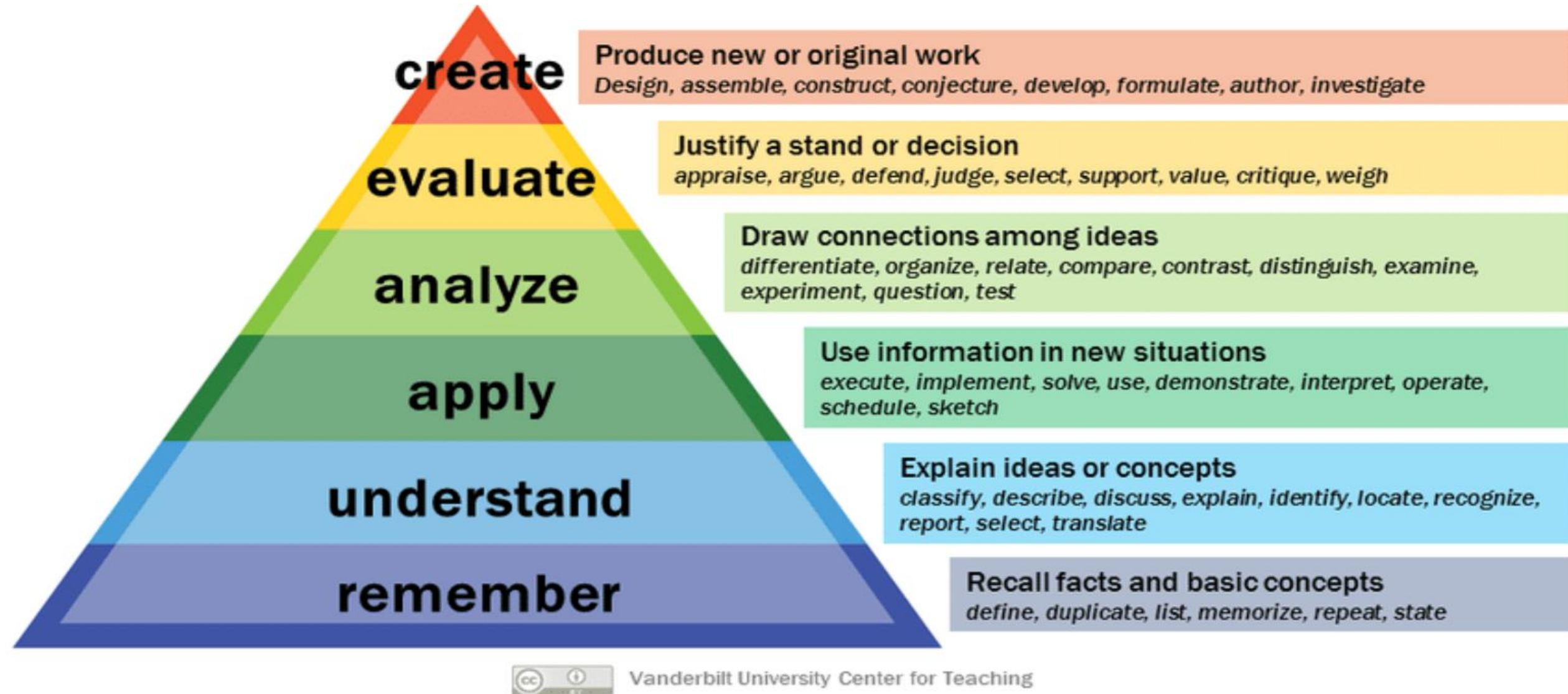
'It's not practise
makes perfect, it's
practice makes
permanent'

Doug Lemov (2012)

Trinity

Pa iaith rydyn ni'n ei defnyddio i angori meddwl?

Dyluniwch eich ffordd o feddwl

**SGILIAU MEDDWL
TREFN IS**

**SGILIAU MEDDWL
TREFN UWCH**

Cofio	Deall	Rhoi ar waith	Dadansoddi	Gwerthuso	Creu
Allwch chi gofio..? Pryd y gwnaeth..? Allwch chi restru..? Ble mae..? Sut fyddet ti'n disgrifio..?	Pa ffeithiau dangos..? Allwch chi esbonio..? Sut fydddech chi grŵp..? Sut fydddech chi'n cymharu..?	Pa enghreifftiau allwch chi ddod o hyd i..? Pa gwestiynau fydddech chi'n eu gofyn..? Sut fydddech chi'n trefnu..?	Pam rydych chi'n meddwl bod..? Pa gasgliad allwch chi ei dynnu i..? Pa dystiolaeth allwch chi ddod o hyd i..?	Beth yw dy farn di....? Sut fydddech chi'n cyfiawnhau..? Pa syniadau fydddech chi'n eu hargymell..?	Sut fydddech chi'n profi..? Allwch chi ragweld..? Sut fydddech chi'n addasu..? Beth fyddai'n digwydd pe bai..?

← COFIO → ATGYNHYRCHU	← MEDRAU → CYSYNIADAU	← STRATEGOL → MEDDWL	← ESTYNEDIG → MEDDWL
---	---	--	--

Yn gryno - byddwch yn glir am BETH rydych chi'n ei ddysgu?

Beth ydych chi eisiau l'r disgyblion fod wedi'r ddysgu erbyn diwedd y wers?

"Rydych chi'n dysgu 'X' i ddatblygu dealltwriaeth a 'Y' fel y gallwch ei gymhwyso l 'Z' i'r dyfodol"

Ydych
chin?

ENNILL
SGILIAU?

Addysgu dealltwriaeth
gysyniadol

Ffeithiau cysylltiedig –
rhwydwaith trwchus o ystyr sy'n
cysylltu â gwybodaeth flaenorol

Atgyfnerthu'r sgiliau
presennol

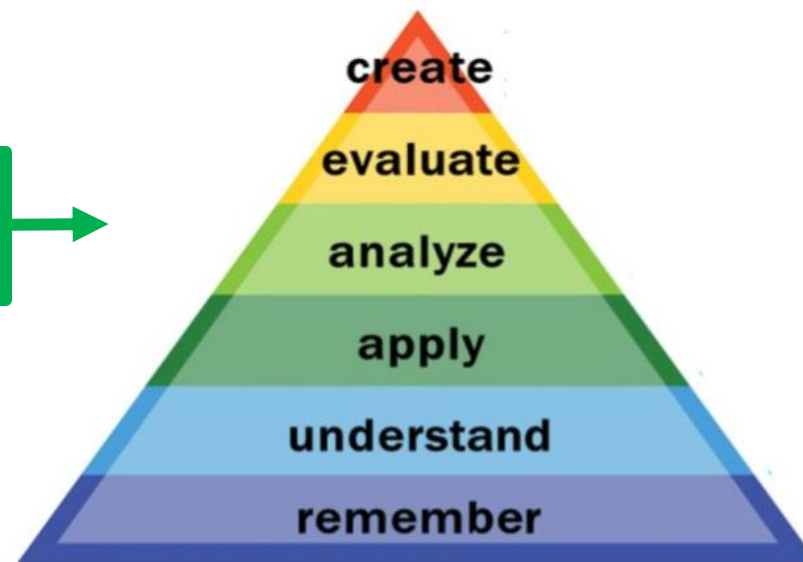
Meistroli hyfedredd
technegol

Defnyddio'r offer cysyniadol hynny
i fynd i'r afael â phroblemau mwy
cymhleth ac amrywiol

Meithrin
gwybodaeth

Dealltwriaeth
gysyniadol

&

Hyfedredd
technegol

Rhestr Gyfeiriadau

- Anderson, L. W., Krathwohl, D. R. (2001). *A taxonomy for learning, teaching, and assessing: A Revision of Bloom's Taxonomy of Educational Objectives*. New York: Longman.
- Bloom, B.S (1956) *Taxonomy of Educational Objectives, Handbook 1: The Cognitive Domain* New York: David McKay Co Inc.
- Dweck, C (2006) *Mindset: The new psychology of success*. Random House.
- Hattie, J. & Zierer, K., (2017) *10 Mindframes for Visible Learning. Teaching for Success*. Routledge, London.
- Lemov, D (2012) *Practise Perfect: 42 Rules for Getting Better at Getting Better*. Jossey-Bass Publishing.
- Mccrea, P (2015) *Lean Lesson Planning* pepsmccrea.com